

جاذبه های گردشگری لارستان

مهدی تقوی - مهرماه ۱۴۰۳

در این نوشتار مختصراً جاذبه های گردشگری «شهر تاریخی لار» و شهرستان لارستان در حوزه های مختلف معرفی خواهد شد.

لارستان، خطه تاجران بر و بحر، دارالامان و دژی مستحکم در پسرانه خلیج نیلگون فارس، سرزمین برکه ها و کاروانسراها، جلوگاه آئین های دینی و آداب و رسوم ملی، زیستگاه قوچ مینیاتوری و آهوی جَبیر، زیست بوم گونه های نادر پرندگان مهاجر و گیاهان داروئی، منطقه ای پر از بناهای فاخر علمی، آموزشی، پژوهشی و ورزشی است.

انواع زمینه های جذب گردشگر و توریسم در لارستان:

- ۱- گردشگری تاریخی
- ۲- گردشگری طبیعی یا ژئوتوریسم
- ۳- گردشگری علمی و پژوهشی
- ۴- گردشگری آئینی و مذهبی
- ۵- گردشگری فرهنگی - ورزشی
- ۶- گردشگری خرید
- ۷- گردشگری خوراک
- ۸- گردشگری درمان یا توریسم درمانی

گردشگری تاریخی: وجود صدها بنای تاریخی منطقه لارستان و کهن شهر لار را به یک "شهر-موزه" تبدیل کرده است. بازار باشکوه قیصریه لار، مجموعه سازه های آبی تاریخی لار (شبکه هدایت، انتقال و ذخیره آب مبتنی بر دانش و محاسبات مهندسی هیدرولیک که مجموعه ای به هم پیوسته از بندها، پل ها، مسیل ها، برکه ها، ممرها، کانال های دست کند، کرشمه و دهن شیرها را شامل می شود که در بافت تاریخی لار قرار دارد)، برکه های مختلف، ساباطها، مساجد (مسجد چهار برکه، مسجد پیرغیب، مسجد کوریچان و...)، قلعه اژدها پیکر و قلعه قدمگاه، عمارت باغ نشاط، ده ها باب کاروانسرای شهری و بین شهری، حمام و خانه های تاریخی، بقاع متبرکه و اماکن زیارتی بخشی از ابنیه های تاریخی شهرستان لارستان از دوره اشکانیان و ساسانیان تاکنون است.

گردشگری طبیعی یا ژئوتوریسم: منطقه حفاظت شده هرمود لارستان، گنبد های نمکی کرمستج، غار باستانی بنوو، چشمه های آب گرم طبیعی، چشم اندازهای زیبا مزارع کلزا، کنجد، پنبه، گندمزارها، کنارستانها و نخلستانها بخشی از جاذبه های طبیعی شهرستان لارستان است.

گردشگری علمی و پژوهشی: لارستان از قدیم الایام مهد عالمان، ادیبان و منجمان نامداری همچون ملازین الدین منجم لاری (۹۹۰-۱۰۵۰ ه.ق) بوده است. زیرساخت های کم نظیر لارستان در حوزه علمی، پژوهشی و فن آوری، این شهرستان را میتواند به شهر هدف گردشگری علمی

سازد. بنای باشکوه و فاخر برج علم و فناوری با معماری چشم نواز، رصدخانه بزرگ لارستان، موزه آثار و نسخ خطی مرحوم حضرت آیت‌اله سید عبدالعلی آیت‌اللهی، مرکز نشر معارف اسلامی در جهان (مرکز نشر آثار مرحوم آیت اله سیدمجتبی موسوی لاری)، گنجینه اسناد و کیل الرعایا (اسناد تاریخی حاج سیدعلی تاجر بیرمی) در شهر بیرم، موزه تخصصی سنگ‌های تزئینی آسانا و موزه آب لارستان بخشی از جاذبه‌های گردشگری علمی لارستان است.

گردشگری آئینی و مذهبی: مردم با فرهنگ و فرهیخته خطه لارستان در ایام و مناسبت‌های مختلف ملی و مذهبی، آداب و رسوم و آئین‌های ویژه‌ای دارند. هر کدام از این آئین و آداب و رسوم در زمان خود می‌تواند فرصت مناسبی برای حضور گردشگر در این منطقه باشد. بطور مثال، دهه ابتدای ماه محرم و مراسم سینه‌زنی سنتی لار از جلوه‌های بینظیر فرهنگ غنی و اعتقادات راسخ و ارادت مردمان این دیار به خاندان عصمت و طهارت است که هر ساله زمینه برای حضور گردشگران آئینی و پژوهشگران عرصه دین را در این شهرستان فراهم می‌سازد. بخشی از میراث معنوی مردمان لارستان که در فهرست آثار ملی میراث فرهنگی ناملموس کشور به ثبت رسیده به قرار زیر است:

مراسم چهارشنبه آخر صفر در لارستان

مراسم رمضونی در لار

آیین سینه‌زنی سنتی شهر لار

آئین برات در لارستان

مراسم حنابندان لارستان

مهارت تهیه حلوی مسقطی در لارستان

شیوه تهیه چاشنی مهیاوه

خرمن کوبی سنتی و ترانه‌های مربوط به آن در روستای گاوبست لارستان

سر کل آو، مراسم رخت‌پوشی داماد در لار

بازی کلاه‌کنی یا دار بازی شهر لطیفی لار

همچنین وجود بقاع متبرک و امام زادگان جلیل القدر در جای جای لارستان، از دیگر ظرفیتهای گردشگری مذهبی شهرستان است. آستان مقدس امامزادگان میر علی بن الحسین (ع)، میرحمزه و میر ابراهیم در شهر لار، امامزاده سید عقیف الدین (شاه زندو) در شهر بیرم، امامزادگان میر احمد در بریز و شاه ابوليث بناویه، مرقد مطهر مرحوم آیت اله سید عبدالعلی آیت‌اللهی و مرحوم آیت اله سیدمجتبی موسوی لاری، یادمان باشکوه شهدای گمنام، گلزار منور شهدای شهر لار از دیگر اماکن مذهبی و متبرک لارستان است.

گردشگری فرهنگی - ورزشی: زیرساخت ها و امکانات متعدد فرهنگی و ورزشی موجود در شهر لار یکی از نقاط قوت مهم لارستان برای جذب گردشگران ورزش کار و دوستداران فرهنگ و هنر

است. مجتمع بزرگ فرهنگی ورزشی طوبی، با سالن ورزشی به ظرفیت ۳۰۰۰ نفر، استخر سرپوشیده، پارک بازی کودک، مسیر ویژه پیاده روی و ... با طراحی مدرن و امروزی یکی از باشکوه ترین مجموعه های ورزشی کشور است. زورخانه بزرگ خیرساز قمر بنی هاشم(ع) لار در زمینی به مساحت ۲هزارمتر مربع و زیربنایی بالغ بر ۶۰۰ مترمربع، آکادمی تنیس روی میز لارستان (بزرگترین آکادمی تنیس روی میز ایران)، استخر سرپوشیده عطائی، استخر سرپوشیده محمدی، سالن شمشیربازی، زمینهای تنیس خاکی، خانه کشتی، استادیوم های تختی و شهید دانشیار، پیست آفرود، پیست سوارکاری، سالن تیراندازی، ده ها باشگاه ورزش های رزمی، ده ها باشگاه آمادگی جسمانی و بدنسازی بانوان و آقایان، مدرسه شطرنج... از پتانسیل های لارستان برای میزبانی مسابقات و رویدادهای ورزشی در سطوح استانی و ملی و حضور گردشگران ورزشی در شهرستان است.

از بناها و زیرساخت های هنری لارستان که می تواند میزبان برنامه های فرهنگی، فستیوال های هنری و رویدادهای متنوع فرهنگی-هنری باشد، به موارد ذیل اشاره کرد:

پردیس سینمایی نخل مجتمع فرهنگی ورزشی طوبی مشتمل بر سه سالن سینمای استاندارد باران، برکه و بادگیر (با گنجایش جمعاً ۲۲۳ نفر)، فرهنگسرای مرتضوی، مجتمع بزرگ قرآنی-هنری شهید علیشیری شامل نگارخانه و سالن پلاتو، گالری هنری سایه های آبی، نگارخانه سبز، نگارخانه بوستان ندای بهار، کارگاه های سفالگری، کانون پرورشی فکری کودکان و نوجوانان واقع در پارک کودک، سالن های تئاتر وحدت و استاد جمالی، آموزشگاه های هنرهای تجسمی صدنقش- هنرآسا- بهار و صاحبه، آموزشگاه های موسیقی نیستان- سارنگ - هور - خانه هنر ارغنون و خانه فرهنگ.

گردشگری خرید: بازارها و مراکز خرید و مجتمع های تجاری بزرگ و متنوع، قیمت مناسب کالا و اقلام و مهم تر از همه انصاف، خوش نامی و مردم داری کسبه و بازاریان لاری موجب شده تا شهر تاریخی لار یکی از مراکز مهم تجاری در جنوب کشور و شهری با بازارهای پر رونق برای داد و ستد و رفع مایحتاج مردم منطقه لارستان و شهرهای همجوار از استان های فارس، هرمزگان و کرمان باشد.

بازار قیصریه، بازار سنتی شهرقدیم لار، بازار طلافروشان لار، بازار امام خمینی(ره) در سه فاز، بازار بزرگ لارستان، مجتمع تجاری تفریحی نیلی، مجتمع تجاری تفریحی نگین، مجتمع تجاری هلال، مجتمع تجاری ارکید، میدان مرکزی میوه و تره بار لار، مراکز تجاری شهرهای خور و لطیفی از جمله مراکز پر رونق منطقه لارستان در زمینه تجارت و گردشگری خرید بوده که روزانه پذیرای مسافران و گردشگران زیادی از شهرهای هرمزگان، فارس و کرمان را برای خرید به لارستان است.

گردشگری خوراک: گردشگری خوراک یکی از مهمترین جاذبه های توریستی لارستان است. تنوع کم نظیر کباب ها، شیرینی و حلوا، شربت و عرقیجات، انواع نان، محصولات کنجدی و غذاها و دسرهای مختلف، منطقه لارستان را مقصد مهمی برای گردشگران کرده است. کباب کنجه لاری و مسقطی لاری(که شهرت جهانی دارند) انواع نان محلی با چاشنی مخصوص مَهوه/مهیاوه (شُشَلو-)

بالاتوه- جرادک- رِگِگ- تَپ تَپی- نی ننی- لیتک- گَگ- فَلَزی- نان تافتون- بُتَنور- نان باتوو...، انواع حلوا شامل مقراضی، حلوای آرد، حلوای نبات، حلوای تَرک، پفکو، یغدر، فرنی، شیر برنج لاری، شیرینی‌هایی با قدمت چند صدساله نظیر قلمه، زیگیرو، دلبرو و بفه شکری، فالوده لاری، شربت طارونه، ارده و انواع محصولات کنجدی، دوشاب و شیر خرمای، رنگینک، عسل کُنار لار که از مرغوب‌ترین و خوش طعم‌ترین نوع عسل‌هاست، کشک، مهوه داغ، میگو پلو، پاچه پلو، بلالوت، محصولات جالیزی از جمله کرکو و خیارزه و خوراکی‌های لذیذ و خوش طعم دیگر که لارستان را می‌تواند به قطب گردشگری خوراک منطقه تبدیل کند.

گردشگری درمان یا توریسم درمانی: وجود دو دانشکده علوم پزشکی مطرح و قوی با دارا بودن تجهیزات پیشرفته و به روز در سطح منطقه (دانشکده علوم پزشکی لارستان و دانشکده علوم پزشکی گراش)، حضور پزشکان ماهر و شناخته‌شده در شهرستان، قیمت پایین خدمات پزشکی در مقایسه با نرخ جهانی و کیفیت بالای خدمات درمانی، فرودگاه بین‌المللی لارستان با پروازهای متعدد در هفته به مقاصد دبی، شارجه، دوحه، کویت، تهران و مشهد و نیز امکان اقامت در فضایی مناسب برای مسافران و بیماران (هتل جهانگردی و مهمانسرای فرهنگیان) شرایط را برای تبدیل شدن لارستان به قطب منطقه‌ای در حوزه توریسم‌درمانی فراهم ساخته است.